

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa B. P.

przeciwko Miastu W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 maja 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne.

Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej strony pozwanej miasta W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 maja 2019 r. Wnosząc o jej przyjęcie skarżąca odniosła się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt: 2) k.p.c. wskazując na potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tj.: przepisów postępowania: art. 321 §1 k.p.c. w zakresie określenia granic związania sądu żądaniem zawartym w pozwie.

Wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku.

Jak wynika z utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 2) k.p.c., potrzeba wykładni przepisów prawnych występuje, jeżeli co do konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Skarżący powinien bądź to wskazać argumentację przemawiającą za zmianą dotychczasowej wykładni, bądź też wykazać, że dany przepis prawny, chociaż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wyjaśnienia i powinien zostać zinterpretowany przez Sąd Najwyższy. Rozbieżność w orzecznictwie sądów należy, natomiast, wykazać przez przytoczenie konkretnych rozbieżnych orzeczeń sądowych wydawanych w zbliżonych lub identycznych stanach faktycznych (por. postanowienie SN z dnia

28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; postanowienie SN z dnia 21 września 2006 r., IV CSK 268/06, nie publ. oraz postanowienie SN z dnia 18 czerwca 2004 r., II CZ 65/04, nie publ.). Konfrontując powyższe rozważania wprost z uzasadnieniem zaprezentowanym przez stronę skarżącą, na okoliczność wystąpienia przesłanki z art. 3989 § 1 pkt 2) k.p.c., stwierdzić należy, iż nie spełnia ono kryteriów, o których mowa wyżej. Miasto W. wskazała, bowiem, że potrzeba interwencji Sądu Najwyższego z uwagi na konieczność interpretacji: art. 321 § 1 k.p.c. jest uzasadniona tym, że zachodzi wątpliwość jak należy rozumieć kwestię zakresu oznaczenia granic związania sądu żądaniem zawartym w pozwie. Celem dowiedzenia celowości tego zabiegu skarżąca powołała, w szczególności, szereg orzeczeń Sądu Najwyższego, z których, w ocenie skarżącej, miały finalnie wynikać dwa stanowiska odnośnie do rekomendowanego temu Sądowi zagadnienia, tj.: jedno zakładało związanie sądu żądaniem zawartym w pozwie w sposób bezwzględny, a drugie przewidywało powiązanie względne. Tymczasem w orzecznictwie sądów, a zwłaszcza w licznych judykatach Sądu Najwyższego, które przywołała również sama strona skarżąca ponad wszelką wątpliwość wyjaśniono, że zakres wyrokowania określony jest zakresem żądania, jakie ostatecznie było podtrzymywane przed zamknięciem rozprawy. Zakaz wyjścia ponad żądanie dotyczy roszczenia zarówno w sensie ilościowym, jak i jakościowym. Oznacza to, że sąd również nie może wyjść poza wskazywaną przez powoda podstawę faktyczną, tj. okoliczności faktyczne wskazywane przez powoda do zamknięcia rozprawy przed sądem I instancji (z uwzględnieniem zasady koncentracji materiału dowodowego i ograniczeń zmiany powództwa w niektórych postępowaniach odrębnych), a niekiedy również przed sądem II instancji (w zakresie, w jakim dopuszczalna jest zmiana powództwa w postępowaniu apelacyjnym i z poszanowaniem reguły wynikającej z art. 381 k.p.c.). Nie jest, natomiast, uznawane za wyjście ponad żądanie takie doprecyzowanie w wyroku treści żądania, które nie zmienia istoty roszczenia i pozostaje w zgodzie z intencjami powoda. Chodzi tu bowiem wyłącznie o nadanie objawionej w treści pozwu woli powoda poprawnej juredycznie formy (por. np.: wyroki SN - z dnia 23 maja 2013 r., I CSK 555/12, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2007 r., IV CSK 115/07,

nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., III CSK 17/08, nie publ.; z dnia 26 marca 2014 r., V CSK 284/13, nie publ.; z dnia 19 stycznia 2006 r., IV CK 376/05, nie publ.).

Mając powyższe na względzie powołana przez skarżącą w jej skardze kasacyjnej przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt. 2) k.p.c. nie została wykazana, a Sąd Najwyższy nie dopatrył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw